

Łódź, 18 sierpnia 2026 r.

Adresat:

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ul. Krakowskie Przedmieście 15

00-071 Warszawa

PETYCJA

w sprawie objęcia działaniami resortowymi ratowania willi Rudolfa Kellera w Łodzi

składana w interesie publicznym

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1–3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, zwracam się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o podjęcie działań mieszczących się w zakresie jego kompetencji, służących zabezpieczeniu, zachowaniu i przywróceniu właściwego stanu willi Rudolfa Kellera w Łodzi oraz elementów jej zabytkowego zespołu.

Wnoszę o:

1. objęcie sprawy monitoringiem ministra i Generalnego Konserwatora Zabytków oraz zwrócenie się do Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o aktualną informację dotyczącą stanu ochrony, przeprowadzonych kontroli, wydanych rozstrzygnięć i planowanych działań;
2. zapewnienie, za pośrednictwem Narodowego Instytutu Dziedzictwa lub innych właściwych jednostek, wsparcia eksperckiego przy sporządzeniu aktualnej diagnozy konserwatorskiej i programu zabezpieczenia obiektu;
3. zainicjowanie współpracy z ministrem właściwym do spraw budownictwa i nadzoru budowlanego, Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, organami wojewódzkimi oraz Miastem Łódź w celu uzgodnienia jednego harmonogramu działań;
4. zbadanie możliwości udzielenia wsparcia finansowego z programów pozostających w dyspozycji ministra, w tym na dokumentację, ekspertyzy, prace zabezpieczające i konserwatorskie, jeżeli zostaną spełnione warunki właściwych programów;
5. wsparcie przygotowania wykonalnego modelu dalszego użytkowania obiektu, łączącego ochronę zabytku z funkcją kulturalną, edukacyjną, społeczną lub inną zgodną z jego wartościami i prawami właściciela;
6. potraktowanie tej sprawy jako podstawy do oceny, czy obowiązujące instrumenty wystarczają do ratowania zagrożonych zabytków pozostających we własności prywatnej, oraz przedstawienie propozycji usunięcia stwierdzonych luk;
7. przekazanie pisemnej informacji obejmującej wskazanie jednostki koordynującej, planowanych czynności i orientacyjnych terminów ich realizacji.

II. Uzasadnienie

Willi Rudolfa Kellera, określana w urzędowej bazie Narodowego Instytutu Dziedzictwa również jako pałac Rudolfa Kellera, znajduje się przy ul. Gdańskiej 49/53 w Łodzi. Obiekt powstał w latach 1890–1891 według projektu Hilarego Majewskiego. Główny budynek figuruje w rejestrze zabytków pod numerem A/299, natomiast stróżówka oraz frontowy odcinek ogrodzenia z bramą — pod numerem A/440.

Zabytek ten jest materialnym świadectwem rozwoju przemysłowej Łodzi, historii jej architektury oraz życia społecznego miasta. Utrata autentycznej substancji byłaby stratą nieodwracalną: rekonstrukcja może odtworzyć kształt, lecz nie przywróci wieku, materiału i historycznego świadectwa oryginału.

Nie przesądzam w tej petycji aktualnego stopnia zagrożenia obiektu, przyczyn ewentualnych uszkodzeń ani odpowiedzialności właściciela, posiadacza lub innych osób. Właśnie dlatego pierwszym krokiem powinny być urzędowe oględziny, udokumentowana ocena techniczna i konserwatorska oraz wspólny plan działania. Ochrona zabytku wymaga równoczesnego uwzględnienia bezpieczeństwa budowlanego, zachowania substancji zabytkowej, finansowania oraz przyszłego sposobu użytkowania.

Znaczenie ministra nie sprowadza się do finansowania pojedynczych robót. Resort dysponuje narzędziami nadzoru, eksperckiego wsparcia i tworzenia polityki publicznej. W sprawie wymagającej współdziałania konserwatora, nadzoru budowlanego, samorządu, właściciela i organizacji społecznych potrzebny jest ośrodek, który potrafi połączyć te działania i nie dopuścić, aby odpowiedzialność rozmyła się między instytucjami.

Nie wystarczy samo przekazywanie korespondencji między instytucjami. Potrzebny jest plan wskazujący podmioty odpowiedzialne, terminy, minimalny zakres robót zabezpieczających, źródła finansowania, sposób nadzoru oraz docelowy kierunek użytkowania zgodny z wartościami zabytku. Każdy miesiąc bez jednoznacznego gospodarza procesu ratunkowego może powiększać koszty przyszłych działań.

Dane identyfikacyjne obiektu przytoczone w petycji pochodzą wyłącznie z urzędowego wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego oraz z oficjalnej bazy Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Sposób zawiadomienia i przekazanie według właściwości

Proszę o pisemne zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji, wraz z uzasadnieniem, przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego na adres wskazany w nagłówku. Jeżeli całość albo część żądania nie mieści się w zakresie zadań lub kompetencji adresata, proszę o niezwłoczne przekazanie petycji właściwemu podmiotowi na podstawie art. 6 ustawy o petycjach oraz poinformowanie mnie o tym.

Odpis niniejszego dokumentu zostanie przekazany do wiadomości Stowarzyszenie Nurt.

Zastrzeżenie dotyczące danych osobowych

Nie wyrażam zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, na publiczne udostępnianie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego mojego imienia i nazwiska, adresu zamieszkania ani innych danych osobowych. Proszę o anonimizację petycji oraz dokumentacji jej rozpatrywania przed publikacją lub innym publicznym udostępnieniem. Zastrzeżenie nie wyłącza przetwarzania danych w zakresie niezbędnym do rozpatrzenia petycji ani udostępnienia wymaganego bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Z poważaniem

Do wiadomości:
Stowarzyszenie Nurt